Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №8 «Болашақ» бөбекжай-бақшасы.
Қазақ тілі маманы: Кубентаева Улжанат Абдиганиевна
Топ: Қазақ және орыс тіліндегі аралас ортаңғы, ересек тобы «Смешарик».
Жоспардың құрылу кезеңі: 1-апта, 31 наурыз - 04сәуір 2025жыл

Тексерген меңгеруші: **Левченко И.Г.**

Дүйсенбі 31.03.2025 жыл	**Сейсенбі 01.04.2025 жыл**	**Сәрсенбі 03204.2025 жыл**	**Бейсенбі 03.04.2025 жыл**	**Жұма 04.04.2025 жыл**
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Құстарға қамқор болайық» Құстарға ұя жасау Дос ізде, егер тапсаң қамқор бол				
09.30-09.55 **Топ: ортаңғы тобы** **«Сөйлеу әдебі»** **Мақсаты:** Балаларды сыпайы сөйлеу үлгілерімен таныстыру, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру, сөздік қорын молайту, грамматикалық тұрғыдан дұрыс сөйлеуге дағдыландыру және байланыстырып сөйлеуін дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** **Сөйлеу әдебі туралы әңгіме:** Тәрбиеші балалармен бірге сыпайы сөйлеудің маңыздылығы туралы қысқаша түсіндіреді. *Сұрақтар:* • Қалай амандасасың? • Біреуден бір нәрсе	**Жалпы тіл жаттығулары:** • **«Сағат»** – Тілді оңға-солға қозғалту. • **«Ат шаптырады»** – «Ды-ды-ды» деп, тілді жоғары тіске соғу. • **«Дәмді тосап»** – Ерінді жалап жатқандай тілмен еріннің үстіңгі, астыңғы бөлігін жалау. • **«Саңырауқұлақ»** – Ауызды ашып, тілді жоғары тіске тіреп, тілдің ұшын ұстап тұру.		**10.30-11.00** **Топ: ересек тобы** **«Үлкендерге құрмет»** **Мақсаты:** Балаларды үлкен кісілерге құрмет көрсетуге тәрбиелеу, сыпайы сөйлеу үлгілерін меңгерту, сөздік қорын байыту, грамматикалық құрылымдарды дұрыс қолдануға дағдыландыру және байланыстырып сөйлеуін дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** **Сұхбат және түсіндіру:** Тәрбиеші «Құрмет» деген сөзді түсіндіреді. Балаларға сұрақтар қояды: – Үлкендерге қалай көмектесеміз? – Ата-әжелеріңе не айтасыңдар?	

• сұрағанда не дейміз? • Қателескенде не айтамыз? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Жағдаяттық ойындар:** «Қуыршақ қонаққа келді»: Қуыршақпен амандасу, оны қарсы алу, қоштасу. «Дүкенде»: Сатып алушы мен сатушы рөлдерін ойнау. **Сөздік қор.** **Сөздік жұмыс:** • Сыпайы сөздер жазылған карточкалармен жұмыс. • Тәрбиеші сөзді айтып, балалар оның қай жағдайда қолданылатынын айтады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Суретпен жұмыс:** Балалар сыпайы және сыпайы емес әрекеттер бейнеленген суреттерді қарап, өз пікірлерін білдіреді. **Байланыстырып сөйлеу.** **Диалог құрастыру:** Тәрбиеші мысал келтіреді, балалар жұптасып қарапайым	**«О», «У» дыбыстарына** **Жаттығу: «Үрлемелі шар»** – Ерінді алға шығарып, дөңгелетіп, «О-О-О», «У-У-У» деп айту. **Мақсаты:** Еріннің дөңгеленуін, жұмылуын дамыту. **«Л» дыбысына** **Жаттығу: «Су ішеміз»** – Тілді жоғары тіске тигізіп, тез-тез «л-л-л» деп айту. **Мақсаты:** Тіл ұшының икемділігін арттыру.		**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Сөздік жұмыс:** Жаңа сөздерді тақтаға іліп, әрқайсысын жеке түсіндіріп, дұрыс айтуға жаттықтыру: *Құрмет, сыпайы, көмек көрсету, ақыл айту, т.б.* **Сөздік қор.** **Жағдаяттық көрініс:** «Атаға көмек», «Әжеге жол көрсету» рөлдік ойындарын ұйымдастыру. Балалар ата немесе әже бейнесіндегі қуыршақпен сөйлесіп, амандасып, көмектесіп, қоштасады. **Суретпен жұмыс:** Балаларға бірнеше сурет көрсетіледі: 1. Балалар атаға көмектесіп жатыр 2. Балалар автобус орнын беріп жатыр 3. Балалар амандасып жатыр Әр суретке байланысты балалар сөйлем құрастырады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Грамматикалық тапсырма:** • «Кімге көмектестің?» сұрағына жауап құрастыру (атаға, әжеге,	

диалог құрады. *Мысалы:* – Сәлеметсіз бе! – Сәлеметсіз бе! Қалыңыз қалай? – Жақсы, рақмет! Өздеріңіз ше? **Сұрақ-жауап арқылы бекіту:** – Қандай сыпайы сөздер білесіңдер? – Неліктен сөйлеу әдебі маңызды? **Күтілетін нәтиже:** Балалар сыпайы сөйлеудің маңызын түсінеді. Сөйлеуде сыпайы сөздерді қолданады. Қарапайым диалог құрастыра алады. Грамматикалық тұрғыда дұрыс сөйлеуге дағдыланады.			апаға). • «Мен атаға көмектестім», «Сен амандастың» т.б. сөйлемдер құрау. **Байланыстырып сөйлеу. Диалог құрастыру:** Тәрбиеші мысал келтіреді, балалар жұппен диалог жасайды: – *Сәлеметсіз бе, ата!* – *Сәлеметсің бе, балам!* – *Көмектесейін бе?* – *Рақмет, балам!* **Күтілетін нәтиже:** Балалар үлкендерге деген құрметті сөзбен және әрекетпен жеткізе алады. Сыпайы, құрмет сөздерін сөйлеуде қолдана алады. Жағдаятқа байланысты қысқа диалог құрастыра алады. Байланыстырып сөйлеу дағдылары дамиды.	
Баламен жеке жұмыс: **1. «А» дыбысына** **Жаттығу: «Ауыз ашылды»** – Ауызды кең ашып, тілді түп жағынан түсіріп, «А-а-а» дыбысын созып айту. **Мақсаты:** Ауыздың дұрыс ашылуын, дауыс байламдарын жаттықтыру.	**Баламен жеке жұмыс:** **«И», «Э» дыбыстарына** **Жаттығу: «Жымию»** – Ерінді жымқырып, тістерді көрсете жымиып, «И-И-И», «Э-Э-Э» дыбыстарын айту. **Мақсаты:** Ерін бұлшықеттерін бекіту.		**Баламен жеке жұмыс:** **«Р» дыбысына** **Жаттығу: «Трактор»** – Ауызды ашып, тілді жоғары тіске тіреп, «д-д-д-д» деп тез қайталау → «р-р-р» дыбысы пайда болады. **Мақсаты:** Тіл ұшының дірілін қалыптастыру.	

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №8 «Болашақ» бөбекжай-бақшасы.
Қазақ тілі маманы: Кубентаева Улжанат Абдиганиевна
Топ: Қазақ және орыс тіліндегі аралас ортаңғы, ересек тобы «Смешарик».
Жоспардың құрылу кезеңі: 2-апта, 07-11сәуір 2025жыл

Тексерген меңгеруші: **Левченко И.Г.**

Дүйсенбі 07.04.2025 жыл	**Сейсенбі 08.04.2025 жыл**	**Сәрсенбі09.04.2025 жыл**	**Бейенбі 10.04.2025жыл**	**Жұма 11.04.2025жыл**
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Үлкенге құрмет, кішіге ізет» Еңбектің наны тәтті, Жалқаудың жаны тәтті.				
09.30-09.55 **Топ: ортаңғы тобы** **«Аспан әлемі»** **Мақсаты:** Балаларды аспан әлеміндегі нысандармен таныстыру, сөздік қорын кеңейту, байланыстырып сөйлеуге үйрету, грамматикалық құрылымдарды дұрыс қолдануға машықтандыру. **Тілдік дамытушы орта.** **Сөйлесу және сұрақ-жауап жұмысы:** Тәрбиеші аспан әлемі туралы әңгіме жүргізеді. *Сұрақтар:* – Аспанда не бар? – Күн қай кезде шығады?	**«Ғарышкердің хаты»** **Мақсаты:** Байланыстырып сөйлеу, ойдан құрастыру **Ойын шарты:** Тәрбиеші: "Ғарышкер бізге ғарыштан хат жазыпты. Ол не деп жазды екен?" – деп бастайды. Бала жалғастырып айтады: – Сәлем, балалар! Мен Айдамын. Мұнда... (бала өзі жалғастырады) **«Ғарышкер болғым келеді!» (рөлдік ойын)** **Мақсаты:** Қиялды, сөйлеу белсенділігін дамыту		**10.30-11.00** **Топ: ересек тобы** **«Мен ғарышкер боламын»** **Мақсаты:** Балаларды ғарыш әлемімен, ғарышкер мамандығымен таныстыру, байланыстырып сөйлеуге үйрету, сөздік қорын молайту, грамматикалық құрылымдарды қолдануға машықтандыру. **Тілдік дамытушы орта.** **Әңгіме-сұхбат:** Тәрбиеші балаларға сұрақтар қояды: – Ғарыш деген не? – Ғарышқа кім ұшады? – Сен ғарышкер болғың келе ме?	

– Ай мен жұлдыз қай кезде көрінеді? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Сөздік жұмыс:** Жаңа сөздермен таныстыру: *күн, ай, жұлдыз, бұлт, аспан, жарық, түн, күндіз* Әр сөзге байланысты суретпен немесе затшамен жұмыс **Сөздік қор.** **Дидактикалық ойын: «Күн мен түн»** Тәрбиеші затты көрсетеді (мысалы, ай), бала ол қай кезде көрінетінін айтады. *Мысалы:* – Бұл не? (Ай) – Қай кезде көрінеді? (Түнде) **Суретпен жұмыс:** Балаларға аспан әлемінің суреті беріледі. Тапсырма: сурет бойынша 2–3 сөйлем құрау. *Мысалы:* – Аспанда күн жарқырап тұр. – Бұлттар жүзіп жүр. – Түнде жұлдыздар жарқырайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Грамматикалық**	**Құралдар:** Скафандр үлгісі, зымыран макеті, микрофон (ойыншық) **Ойын шарты:** Балалар кезекпен сахнаға шығып, "Мен болашақта..." деп сөйлем құрайды. **Мысалы:** – Мен болашақта ғарышкер болғым келеді. Мен Айға ұшамын. **«Аспанда не бар?»** **Мақсаты:** Сөздік қорды дамыту, есте сақтау **Құралдар:** Күн, ай, жұлдыз, бұлт, зымыран, құс суреттері **Ойын шарты:** Балаларға 5–6 сурет көрсетіледі. Балалар аспанға қатысты заттарды атап шығады. **Мысалы:** – Аспанда күн, ай, жұлдыз бар. – Құс пен бұлт та аспанда ұшады. **«Жұлдызды тап!»** **Мақсаты:** Зейінділік пен шапшаңдықты дамыту **Құралдар:** Түрлі түсті жұлдызшалар (кейбірінің артына сөздер немесе суреттер жазылады)		**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Сөздік жұмыс:** Жаңа сөздермен таныстыру: *ғарыш, зымыран, Ай, жұлдыз, скафандр, ұшу* Сөздерге байланысты суреттер көрсету, бірнеше рет қайталап айту. **Сөздік қор.** **Көрнекілікпен жұмыс:** Тақтадан немесе интерактивті экраннан зымыран, скафандр, ғарыш әлемі суреттерін көрсету. Әр суретке байланысты сөйлем құрау. *Мысалы: Зымыран ұшты. Ғарышкер Айға барды.* **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Ойын: «Мен ғарышкермін!»** Балалар скафандр киіп (макет немесе қағаздан жасалған баскиім), зымыранға отырып, «ғарышқа» ұшады (рөлдік ойын). Ұшу кезінде «Мен ғарышкермін. Мен ұшып барамын. Аспанда жұлдыздар көп» деген сөйлемдерді айту. **Грамматикалық жаттығу:** «Қайда ұшты?», «Кім ұшты?», «Немен ұшты?»	

жаттығу: «Қайда?» сұрағына жауап беру: *Күн қайда? – Аспанда.* *Жұлдыз қайда? – Аспанда.* **Байланыстырып сөйлеу.** **Сұрақ-жауап арқылы бекіту:** – Аспанда не көрдіңдер? – Күн мен айдың айырмашылығы қандай? – Сендерге қайсысы ұнайды? **Қимылды ойын:** **«Күн шықты – ұйықта!»** – Тәрбиеші «Күн шықты!» десе, балалар оянып қозғалады. – «Ай шықты!» десе, балалар көзін жұмып ұйықтағандай болады. **Күтілетін нәтиже:** Аспан әлемі туралы түсінігі кеңейеді. Жаңа сөздерді сөздік қорына қосады. Қарапайым сөйлемдер құрастырады. Сұраққа жауап бере алады. «Кім? Қайда? Қашан?» құрылымдарымен сөйлем құрайды	**Ойын шарты:** Жұлдызшалардың астындағы сөзді оқып, сөйлем құрау. **Мысалы:** Жұлдызшаның астында – **«Ай»** → *Ай түнде көрінеді.* **«Күндіз бе, түнде ме?»** **Мақсаты:** Уақытты ажырату, байланыстырып сөйлеу **Құралдар:** Суреттер (күн, түн, жұлдыз, күн, адамдардың әрекеті) **Ойын шарты:** Тәрбиеші суретті көрсетеді. Балалар қай уақытта болатынын айтады. **Мысалы:** – Жұлдыз – түнде – Күн – күндіз		сұрақтарына жауап құрастыру. *Мысалы:* – Ғарышкер ғарышқа ұшты. – Ол зымыранмен барды. **Байланыстырып сөйлеу.** **Суретпен жұмыс:** Балаларға «Ғарышқа ұшып бара жатқан ғарышкер» суреті беріледі. Сурет бойынша 2–3 сөйлем құрау. **Сұрақ-жауап арқылы бекіту:** – Ғарышқа кім ұшады? – Ғарышкер немен ұшады? – Сен ғарышкер болғың келе ме? Неліктен? **Қимылды сергіту:** **«Зымыран ұшты»** (Балалар қолын жоғары көтеріп, «зымыран секілді» ұшады) **Мадақтау:** – «Болашақ ғарышкер» белгішесін (жұлдыз бейнесіндегі стикер) белсенді балаларға тарату. **Күтілетін нәтиже:** ғарыш әлемі жайлы біледі, шығармашылық ойлауы, қиялы дамиды.	

Баламен жеке жұмыс: **«Не артық?»** **Мақсаты:** Ойлау мен талдау қабілетін дамыту, сөздік қорды кеңейту **Құралдар:** Картиналар (Ай, Жер, жұлдыз, зымыран, ұшақ) **Ойын шарты:** Тәрбиеші 4 суретті көрсетеді, балалар ішінен біреуін артық деп табады. **Мысалы:** Зымыран, Ай, Жұлдыз, Ұшақ → **Ұшақ артық (ғарышта емес)** **Сұрақ:** Неліктен артық екенін түсіндіреді.	**Баламен жеке жұмыс:** **«Ғарыш кемесін жина»** **Мақсаты:** Зат бөліктерін тану, құрастыру, сөздік қорды дамыту **Құралдар:** Зымыранның бөліктері қиылып дайындалады (денесі, терезесі, қанаты, ұшы) **Ойын шарты:** Балалар зымыранның бөліктерін дұрыс ретпен құрастырады және әр бөлікті атап айтып шығады. **Тапсырма:** – Зымыранның ұшы қайда? – Қанаты не үшін керек?		**Баламен жеке жұмыс:** **«Ғарышқа кім барады?»** **Мақсаты:** Жіктеу есімдіктерін дұрыс қолдану **Ойын шарты:** Тәрбиеші доп лақтырып, сұрақ қояды: – Ғарышқа кім барады? Бала жауап береді: – Мен барамын! / Сен барасың! / Ол барады!	

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №8 «Болашақ» бөбекжай-бақшасы.
Қазақ тілі маманы: Кубентаева Улжанат Абдиганиевна
Топ: Қазақ және орыс тіліндегі аралас ортаңғы, ересек тобы «Смешарик».
Жоспардың құрылу кезеңі: 3-апта14-18 сәуір 2025 жыл

Тексерген меңгеруші: **Левченко И.Г.**

Дүйсенбі 14.04.2025 жыл	Сейсенбі 15.04.2025 жыл	Сәрсенбі 16.04.2025 жыл	Бейенбі 17.04.2025 жыл .	Жұма 18.04.2025 жыл
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Сауда үйі», «Сән салоны», «Емхана», «Автосервис» және басқалары Адам құрметіне бөленемін десең, өзің де құрметтей біл				
09.30-09.55 **Топ: ортаңғы тобы** **«Кім болам?»** **Мақсаты:** Балалардың мамандықтар туралы түсініктерін қалыптастыру, байланыстырып сөйлеуін дамыту, сөздік қорын молайту, сұрақтарға дұрыс жауап беруге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Сұхбат – әңгімелесу:** – Өскенде кім болғың келеді? – Неге сол мамандықты	🎨 **«Суретке қара да айт»** **Мақсаты:** Сөйлем құрау, сөздік қорды байыту. **Ойын шарты:** Балалар суретке қарап сөйлем құрайды. **Мысалы:** – Бұл – дәрігер. Ол ауруханадан жұмыс істейді. – Бұл – өрт сөндіруші. Ол өрт сөндіреді. 🎁 **«Қораптағы мамандық»** **Мақсаты:** Есте сақтау, ойлау **Құралдар:** Қорапқа түрлі мамандықтың құрал-жабдықтары салынады. **Ойын шарты:** Бала қораптан бір зат алып, қай маманға тиесілі екенін айтады.		**10.30-11.00** **Топ: ересек тобы** **«Мамандықтың бәрі жақсы»** **Мақсаты:** Әр түрлі мамандық түрлеріне және еңбек адамдарына құрмет сезіммен қарауға қызығушылықтарын арттыру, үлендердің еңбетерін бағалап құрметтеуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **Әңгімелесу:** Сұрақтар қояды: -Қандай мамандықтарды білесіңдер? Мамандықтардың суреттерін көрсетеді. - Мынау дәрігер, ол не істейді? - Мынау аспазшы, ол не істейді? - Мынау құрлысшы, ол не	

таңдайсың? **Сөздік жұмыс:** Жаңа сөздермен таныстыру: *дәрігер, мұғалім, аспаз, өрт сөндіруші, құрылысшы, шаштараз, жүргізуші* Суреттер арқылы сөзді жаттау, сөйлеммен айту: *Мысалы: Бұл – дәрігер. Ол адамдарды емдейді.* **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Дидактикалық ойын: «Кім немен жұмыс істейді?»** Мақсаты: құралды мамандықпен сәйкестендіру Балалар карточка таңдайды (мысалы: балға → құрылысшы) **Сөздік қор.** **Суретпен жұмыс:** Балаларға түрлі мамандық иелерінің суреттері беріледі Сұрақтарға жауап береді:	**Мысалы:** – Қасық → аспаз – Шприц → дәрігер – Қалам → мұғалім **«Сөзді жалғастыр»** **Мақсаты:** Грамматикалық құрылымдарды бекіту **Ойын шарты:** Тәрбиеші сөйлемнің басын айтады, бала жалғастырады: – Мен болашақта... (дәрігер боламын) – Ол не істейді? (Ол емдейді) **«Мамандық чемоданы»** **Мақсаты:** Сөйлеу белсенділігін арттыру, мамандықтарды құрал-жабдықтармен сәйкестендіру **Құралдар:** Ойыншық чемодан және ішіне салынған түрлі құралдар (шприц, кітап, тарақ, балға, қалам т.б.) **Ойын шарты:** Бала чемоданнан бір затты таңдайды, сол зат кімге тиесілі екенін айтып, сөйлем құрайды. **Мысалы:** – Менде тарақ бар. Бұл – шаштараздың құралы. – Мен балға таптым. Бұл – құрылысшынікі.		істейді? - Мынау шаштараз, ол не істейді? - Мынау тігінші, ол не істейді? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **«Кімге не керек?» дидактикалық ойыны** **Мақсаты**: мамандықтарға не қажет екендерін атап, керекті заттарын орналастыруларын сұрайды. **Сөздік қор.** **«Мен кім болам?» дидактикалық ойыны:** **Мақсаты:** болашақта қандай мамандықты таңдайтындарын, не үшін таңдайтындарын айтады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Дыбыстық жаттығу:** «Зе-зе-зе,зе-зе-зе – бұл шынылы терезе», «За-за-за,за-за-за – үйдің іші тап-таза», «Зу-зу-зу,зу-зу-зу – күрекпен жерді қазу», «Са-са-са, са-са-са – ызыңдайды маса **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттегі маман иелерінің қызметі туралы әңгімелеседі. Сюжеттік ойындар ойнайды,	

– Бұл кім? – Ол не істейді? **Тілдің грамматикалық құрылымы. Грамматикалық тапсырма:** «Мен боламын…» үлгісімен сөйлем құрау *Мысалы:* Мен дәрігер боламын. Мен адамдарға көмектесемін. Жіктеу есімдіктерін қолдану: *Мен мұғалім боламын. Сен аспаз боласың. Ол жүргізуші болады.* **Байланыстырып сөйлеу.** **Рөлдік ойын: «Мен болашақта...»** Балалар кезекпен мамандық костюмін киіп, өз рөлін таныстырады *Мысалы:* – Мен аспазбын. Тамақ дайындаймын. **Сұрақ-жауап арқылы бекіту:** – Қандай мамандықтарды	**«Сиқырлы микрофон» (сөйлеу ойыны)** **Мақсаты:** Байланыстырып сөйлеу, өз ойын еркін жеткізуге үйрету **Құралдар:** Ойыншық микрофон (немесе кез келген затты микрофон ретінде қолдануға болады) **Ойын шарты:** Балалар шеңберге тұрады. Микрофонды ұстаған бала сөйлем құрау керек: – Мен болашақта мұғалім боламын. – Мен балаларды оқытамын. – Мен ақ халат киемін. (дәрігер рөлінде)		**Күтілетін нәтиже:** Әр түрлі мамандық түрлерін біледі. Мамандық иелерінің еңбегін құрметтеп. бағалау керектігін түсінеді.	

білесің? – Сен кім болғың келеді? – Мұғалім не істейді? **Күтілетін нәтиже:** Балалар мамандық атауларын біледі. «Кім? Не істейді?» сұрақтарына дұрыс жауап береді. Қарапайым сөйлем құрай алады. Өз ойларын байланыстырып жеткізеді				
Баламен жеке жұмыс: **□ «Кім не істейді?»** **Мақсаты:** Мамандық пен оның қызметін сәйкестендіру. **Құралдар:** Суреттер немесе карточкалар (маман мен оның әрекеті). **Ойын шарты:** Балалар карточка таңдап, мамандық атауын айтып, не істейтінін түсіндіреді. **Мысалы:** – Бұл – дәрігер. Ол адамдарды емдейді. – Бұл – аспаз. Ол тамақ дайындайды.	**Баламен жеке жұмыс:** **🎩 «Мамандықты тап!»** **Мақсаты:** Сипаттама бойынша мамандықты табу, тыңдап түсіну. **Ойын шарты:** Тәрбиеші сипаттама береді, бала кім екенін табады. **Мысалы:** – Ол ақ халат киеді, адамдарды емдейді. (Дәрігер) – Ол тақтаға жазады, балаларға білім береді. (Мұғалім)		**Баламен жеке жұмыс:** **🎭 «Мен болашақта...»** **(рөлдік ойын)** **Мақсаты:** Байланыстырып сөйлеу, мамандыққа қызығушылықты арттыру. **Құралдар:** Костюмдер немесе мамандыққа тән құралдар (ойыншық шприц, қалам, руль). **Ойын шарты:** Балалар өздері болғысы келетін маман рөлін ойнайды: – Мен – құрылысшымын. Мен үй саламын. – Мен – аспазбын. Мен дәмді тағам пісіремін.	

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №8 «Болашақ» бөбекжай-бақшасы.
Қазақ тілі маманы: Кубентаева Улжанат Абдиганиевна
Топ: Қазақ және орыс тіліндегі аралас ортаңғы, ересек тобы «Смешарик».
Жоспардың құрылу кезеңі: 4-апта 21– 25 сәуір 2025 жыл ыл

Тексерген меңгеруші: **Левченко И.Г.**

Дүйсенбі 21.04.2025 жыл	Сейсенбі 22.04.2025 жыл	Сәрсенбі 23.04.2025 жыл	Бейенбі 24.04.2025 жыл	Жұма 25.04.2025 жыл
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Кітаппен жарқын әлемге» Кітап – алтын қазына.				
09.30-09.55 **Топ: «» ортаңғы тобы** **«Мен ақылды баламын (Оқу құралдары)»** **Мақсаты:** Балаларға оқу құралдарының атауларын үйрету, оларды сөйлеуде дұрыс қолдануға, толық сөйлеммен жауап беруге, байланыстырып сөйлеуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Сөйлесу және жаңа сөздермен таныстыру:** Тәрбиеші оқу құралдарын көрсетіп, атын атайды. *Мысалы:* – Бұл не? – Бұл қалам. – Бұл дәптер. Бұл кітап. **Сөйлеудің дыбыстық**	**«Сөмке мен шелек» (сәйкестендіру ойыны)** **Мақсаты:** Заттарды мағынасына қарай бөлу **Ойын шарты:** Екі сурет: сөмке мен шелек. Балалар құралдарды екі топқа бөліп салады. **Мысалы:** – Сөмкеге: кітап, қалам, дәптер – Шелекке: сыпырғыш, күрек, шелек **«Кім жылдам?»** **Мақсаты:** Қимылмен көрсету және атау **Ойын шарты:** Тәрбиеші құралдың атын	**09.10-09.35** **Топ: «» мектепалды тобы** **«Оқу құралдары»** **Мақсаты:** Оқу құралдары туралы түсінік беру. Балалардың бойында білімге деген қызығушылығын арттыру. Оқу құралдарын күтіп, таза, ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **Кіріспе әңгіме.** Қыркүйек айында балалар мектепке барады. Сабақ оқиды. Енді сендерде барасыңдар Ол үшін кітап, дәптерлер, қалам-қарындаштар сатып алады..	**10.30-11.00** **Топ: «» ересек тобы** **«Көктемгі еңбек: әкеме көмектесемін»** **Мақсаты:** Балаларды көктемгі еңбек түрлерімен және еңбек құралдарымен таныстыру, еңбекке деген құрмет пен ынта қалыптастыру, сөйлеу барысында зат атауларын, іс-әрекетті білдіретін сөздерді қолдану дағдысын қалыптастыру. **Тілдік дамытушы орта.** **Әңгіме-сұхбат:** – Көктемде адамдар қандай еңбек етеді? – Сен үйде әкеңе көмектесесің бе? – Қандай құралдармен жұмыс істейміз? **Сөйлеудің дыбыстық**	**09.10-09.40** **Топ: «» мектепалды тобы** **«Еңбек құралдары»** **Мақсаты:** адамдардың көктемгі еңбегімен таныстыру. Көктемгі еңбекке арналған құрал-жабдықтарды ажыратып атай білуге, олардың қажеттілігі және қолданылуын түсініп еңбек әрекетінде қолдана білуге үйрету. Таным белсенділігін арттыру. Ересектердің еңбегіне қызығушылығын дамыту және оның нәтижелеріне ұқыпты қарауға тәрбиелеу.

мәдениеті. **Сөздік жұмыс:** • Балалар затты қайталап айтып, сөйлем құрайды: – Бұл – менің қаламым. – Мен дәптерге жазамын. **Сөздік қор.** **Ойын: «Сөмкеге не саламын?»** Сөмке макеті бар. Балалар кезекпен оқу құралын таңдап, атын айтып сөмкеге салады: – Мен сөмкеге кітап саламын. – Мен сөмкеге карындаш саламын. **Суретпен жұмыс:** Балалар оқу құралдары бейнеленген суретке қарап сөйлем құрайды. *Мысалы:* – Үстелде қаламсап пен өшіргіш жатыр. – Бұл дәптер жасыл түсті. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Грамматикалық жаттығу:** «Менде не бар?» сұрағы бойынша сөйлем құрау *Мысалы:* – Менде карындаш бар.	атайды – бала соңымен қимыл жасайды. – Күрек – жер казады – Қалам – жазады **«Сөзді жалғастыр»** **Мақсаты:** Байланыстырып сөйлеуді дамыту **Ойын шарты:** Тәрбиеші сөйлемді бастайды, бала жалғастырады: – Мен кітаппен... (оқимын) – Мен сыпырғышпен... (сыпырамын) 🔍 ***«Жоғалған құралды тап»*** **Мақсаты:** Есте сақтау **Ойын шарты:** Балаларға 5 құрал көрсетіледі. Кейін біреуі жасырылады. Бала қай құрал жоғалғанын табады. – Дәптер, қалам, өшіргіш, сызғыш, **(жасырылған)** → Қайсысы жоқ?	**Оқу іс-әрекетін жұмбақ жасырудан бастау.** 1.Білімнен мол сый-асы, Балғындардың ұясы. (Мектеп) 2.Ұшымен казык торкөзді жазык Үстіне өттім асыл сөз жазып. (Дәптер) **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** А. Хамзаұлының «Оқу құралдары хикаясы» ертегісімен таныстыру, әңгімелету. - Жанатбек биыл қайда барады? - Анасы ұлына қандай оқу құралдарын сатып әперді? - Жанатбек дәптерді қалай былғады? - Қалам, дәптерлер неге ренжісті? - Атасы немересін қайда апарды? - Мұғалім Жанатбекке не берді? - Жанатбек кітаптарды қайда салды? - Кітап достарына қандай ақыл айтты? - Кітаптың айтқаны дұрыс па? - Жанатбектің жасағаны дұрыс па?	**мәдениеті.** Тырма, күрек, сукүйғыш, балта, қайшы, ара, ине құралдарын қай уақытта пайдаланылады? Сурет бойынша жұмыс Мынау – балға Мынау – ара Мынау – тырнауыш Мынау – қайш Мынау – ине Мынау - күрек **Сөздік қор.** **Сөздік жұмыс:** Жаңа сөздермен таныстыру (суретпен және накты құралмен): *Күрек – жер қазамыз* *Тырма – жапырақ жинаймыз* *Шелек – су тасимыз* *Сыпырғыш – аула сыпырамыз* Балалар сөзді қайталап айтып, сөйлем құрастырады: *Мен күрекпен жер қазамын.* *Әкеме көмектесемін.* **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Грамматикалық жаттығу:** Сұрақ-жауап түрінде: – Бұл не? (Бұл – күрек.) – Ол не істейді? (Ол сыпырады.) – Сен кімге көмектесесің? (Мен әкеме көмектесемін.) **Байланыстырып сөйлеу.** **Суретпен жұмыс:** «Әке мен бала көктемгі	**Тілдік дамытушы орта.** Адамдардың көкемгі тіршілігі туралы бейнефильм көреміз (бейнетаспадан адамдардың көктемгі тіршілігі, еңбегі тураы түсірілген бейнефильм көрсетіп, сұрақтар қояды). -Балалар, жерді не үшін жыртып, тегістеп жатыр деп ойлайсыңдар? -Бидай, күріш сеуіп, гүл, ағаштар отырғызу үшін не керек? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Тырма, күрек, сукүйғыш, балта, кайшы, ара, ине құралдарын қай уақытта пайдаланылады? Сурет бойынша жұмыс Мынау – балға Мынау – ара Мынау – тырнауыш Мынау – қайш Мынау – ине Мынау - күрек **Сөздік қор.** «Сыңарын тап».

– Менде сызғыш жоқ. **Байланыстырып сөйлеу.** **Сергіту сәті:** *Қалам менен дәптерім –* *Білімге жол сілтерім.* *Өшіргіш пен сызғышым –* *Тап-түйнақтай кілттерім!* **Сұрақ-жауап:** – Сенде қандай оку құралдары бар? – Қай құралмен жазамыз? – Қайсысы саған ұнайды? **Мадақтау:** – «Ақылды бала» медалі немесе жапсырма беріледі. **Күтілетін нәтиже:** Балалар оку құралдарының атауларын біледі. Сұракка толык жауап береді. Сөйлеммен өз ойын жеткізеді. «Мендебар», «менжазамын» құрылымдарынколданады	✎ **«Құралға сипаттама бер»** **Мақсаты:** Сөздік қор мен байланыстырып сөйлеуді дамыту **Ойын шарты:** Бала бір құралды таңдап, оны сипаттайды: – Бұл – сызғыш. Ол ұзын. Ол өлшеу үшін керек. – Бұл – күрек. Ол ауыр. Онымен жер қазамыз.	**Сөздік қор.** **Жұмбақтың шешуін тап.** 1. Алты қырлы, алты сырлы. (қалам) 2. Жазу жазып жалықпаған, жаза - жаза арықтаған. (бор) **Сергіту сәті:** Біз мектепке барамыз, Қолға қалам аламыз. Кітапты да оқимыз, Суретті де саламыз. (Қолмен көрсету.) **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Дидактикалық ойын:** «Не артық?» Ойынның шарты: Үстел үстіне оку құралдары мен ойыншықтар араластырылып қойылады. Сөмкеге оку құралдарын жинап, артық заттардың атын атау керек. **Байланыстырып сөйлеу.** Оку құралдарымен таныстыру. Осыдан кейін дәптерлеріндегі сөмкеге кажетті оку құралдарын сызыкпен сызып көрсетеді.	еңбекте» деген суретке карап, балалар 2–3 сөйлем құрастырады. *Мысалы:* – Әкем бақта жұмыс істейді. – Мен шелекпен су апарамын. **Ойын: «Кім не істейді?»** Карточкалар аркылы әрекетті мамандыкпен немесе адаммен сәйкестендіру *Мысалы:* – Кетпен → әкем қопсытады – Шелек → мен су тасимын **Қимылды ойын: «Құралды тап!»** Балаларға құрал атауы айтылады, сол құралды тауып, не істейтінін айтады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар еңбек құралдарының атауын біледі. Қарапайым сөйлем құрай алады. «Мен не істеймін?» құрылымын қолдана алады. Еңбеккекызығушылығыоянады	Ойыны. Ойын шарты бойынша түстері мен көлемі әртүрлі , алайда қызыметі бір болатын күректер мен тырмаларды топтастыру ұсынылады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Сөзүйқастар айтайық** Ға-ға-ға – менде бар балға. Е-е-е – іс тігеді ине. Рек – рек-рек – менде алдым күрек. Ыш – ыш-ыш – жасыл тырнауыш Ра-ра-ра – ән салады ара. Ла-ла-ла – мен еңбексүйгіш бала! **Байланыстырып сөйлеу.** **«Еңбек құралдары не үшін керек?»** «Еңбек құралады болмаса жұмыс өне ме? » тақырыптарында әңгімеселесу. **Күтілетін нәтиже:** адамдардың көктемгі

		Күтілетін нәтиже: ертегі мазмұнын, оқу құралдарының атауларын біледі. ұқыптылықпен жұмыс жасауды үйренеді. Жұмбақ шеше алуды, сұраққа жауап беруді біледі.		еңбегімен танысады. Көктемгі еңбекке арналған құрал-жабдықтарды ажыратып атай біледі, олардың қажеттілігі және колданылуын біледі.
Баламен жеке жұмыс: □ **«Сөмкеге не саламыз?»** **Тақырыбы:** Оқу құралдары **Мақсаты:** Зат атауларын дұрыс айту, сөйлем құрау **Ойын шарты:** Балалар мектеп сөмкесіне оқу құралдарын салады және сөйлеммен айтады: – Мен сөмкеге **дәптер** саламын. – Мен сөмкеге **қалам** саламын.	**Баламен жеке жұмыс:** **«Не артық?»** **Тақырыптары:** Еңбек құралдары / оқу құралдары **Мақсаты:** Салыстыру, логикалық ойлау **Ойын шарты:** 4 суретті көрсетіп, артық затты табу. **Мысалы:** – Күрек, сыпырғыш, балға, **кітап →** кітап артық (еңбек құралы емес)	**Баламен жеке жұмыс:** **«Мен не істеймін?»** **Тақырыбы:** Еңбек құралдары **Мақсаты:** Іс-әрекетті сипаттау, сөйлеу белсенділігі **Ойын шарты:** Бала құралды таңдайды және не істейтінін айтады: – Бұл – күрек. Мен жер қазамын. – Бұл – сыпырғыш. Мен аула сыпырамын.	**Баламен жеке жұмыс:** **«Қандай құрал?»** **Тақырыбы:** Екі бағытта (еңбек/оқу құралдары) **Мақсаты:** Тақырыпты ажырату **Ойын шарты:** Тәрбиеші зат атайды, бала оның оқу немесе еңбек құралы екенін айтады: – Өшіргіш – оқу құралы – Шелек – еңбек құралы	**Баламен жеке жұмыс:** **«Құралды боя»** **Тақырыптары:** Оқу және еңбек құралдары **Мақсаты:** Заттарды тану және сипаттау **Ойын шарты:** Балаларға әртүрлі құралдардың суреті беріледі. Бала суретті бояп, оны атап, не үшін қолданылатынын айтады. – Бұл – қарындаш. Ол жазуға керек.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК №8 «Болашақ» бөбекжай-бақшасы.
Қазақ тілі маманы: Кубентаева Улжанат Абдиганиевна
Топ: Қазақ және орыс тіліндегі аралас ортаңғы, ересек тобы «Смешарик».
***Жоспардың құрылу кезеңі:* 5-апта, 28 сәуір – 02 мамыр 2025 жыл**

Тексерген меңгеруші: **Левченко И.Г.**

Дүйсенбі 28.04.2025ж	Сейсенбі 29.04.2025ж	Сәрсенбі 30.04.2025ж	Бейенбі 01.05.2025 ж	Жұма 02.05.2025 ж
АПТА ДӘЙЕКСӨЗІ				
«Әжемнің ертегілері» Еркелейтін әлі мен, әжем жақсы бәрінен				
09.30-09.55 **Топ: ортаңғы тобы** **«Дос болайық бәріміз»** **Мақсаты:** Балаларға достық, бірлік туралы түсінік беру, достарымен сыпайы қарым-қатынас жасауға үйрету, сөздік қорын байыту, сөйлеу мәдениетін қалыптастыру. **Тілдік дамытушы орта.** **Әңгіме-сұхбат:** – Дос деген кім? – Досқа қалай көмектесеміз? – Сенің досың бар ма? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Сөздік жұмыс:** Жаңа сөздермен	**1. «Жақсы сөз — жанға қуат»** **Құндылық:** мейірімділік **Мақсаты:** Балаларды бір-біріне жылы, жақсы сөз айтуға үйрету **Ойын шарты:** Балалар бір-біріне доп лақтырып, жақсы сөз айтады: – Сен әдемісің! – Мен сені жақсы көремін! **2. «Мейірімді жүрек»** **Құндылық:** мейірімділік, достық **Мақсаты:** Ізгі әрекеттерді сөзбен жеткізу **Ойын шарты:** Тақтада үлкен жүрек ілулі тұрады. Балалар жүрек пішініндегі қағазға «Мен		**10.30-11.00** **Топ: ересек тобы** **«Бірлік күні»** **Мақсаты:** Балаларға Қазақстан халқының бірлігі, татулығы, достығы туралы түсінік беру. Сөйлеу мәдениетін дамыту, жаңа сөздерді меңгерту, бір-біріне жылы сөз айтуға үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Сөйлесу – сұхбат:** – Бірлік деген не? – Біз неге тату болуымыз керек? – Достармен бірге не істеген ұнайды? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Сөздік жұмыс:** Жаңа сөздер: *бірлік, достық, татулық,*	

таныстыру: *дос, тату, көмектесу, бірге, мейірімді, ренжітпеу* Балалар сөздерді қайталап айтып, сөйлеммен қолданады: – Бұл – менің досым. – Мен досыма көмектесемін. **Сөздік қор.** **Суретпен жұмыс:** Балаларға «достар бірге ойнап жатыр», «балалар көмектесіп жатыр» деген суреттер көрсетіледі Әр бала суретке 1–2 сөйлем айтып сипаттама береді *Мысалы:* – Балалар бірге ойнап жатыр. – Олар тату дос. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Дидактикалық ойын: «Кім досына көмектесті?»** Сурет карточкаларымен жұмыс: біреуінде бала досына көмектесіп жатыр, екіншісінде – ренжітіп жатыр	мейірімді боламын, себебі...» деп сөйлем құрайды. **3. «Досым қандай?»** **Құндылық:** достық, адалдық **Мақсаты:** Достың жақсы қасиеттерін тану **Ойын шарты:** Балалар өз досын сипаттайды: – Менің досым – мейірімді, адал, көңілді. **4. «Кім не істеді?» (Жағдаяттық сурет ойыны)** **Құндылық:** татулық **Мақсаты:** Әрекетке баға беру, дұрыс пен бұрысты ажырату **Ойын шарты:** Суреттер көрсетіледі (досына көмектескен бала, ренжіткен бала). Балалар дұрыс әрекетті таңдап, неге екенін түсіндіреді. **5. «Иә немесе жоқ»** **Құндылық:** адалдық, мейірімділік **Мақсаты:** Жақсы/жаман іс-әрекетті ажырату		*ынтымақ, ұлт, халық* Балалар сөздерді қайталап айтып, сөйлем құрастырады: – Біз – тату баламыз. – Бірлік – күш. **Сөздік қор.** **Суретпен жұмыс:** Достық, татулықты бейнелейтін суреттер көрсетіледі Сұрақтар қойылады: – Суретте кімдер бар? Олар не істеп жатыр? – Олар тату ма? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Дидактикалық ойын: «Бірлік қайда?»** Балаларға бірнеше сурет ұсынылады Қай суретте балалар тату, қайсысында ренжісіп тұр – ажыратады Түсіндіру: неге солай ойлайсың? **Байланыстырып сөйлеу.** **Қимылды ойын: «Біз біргеміз!»** Балалар шеңберге тұрып, бір-бірінің қолынан ұстап: *Біз біргеміз! Біз доспыз! Біз тату баламыз!* – деп айтады Музыкамен «бірлік шеңбері» құрылады	

Балалар дұрыс әрекетті таңдап, түсіндіреді **Байланыстырып сөйлеу.** **Рөлдік ойын: «Досыммен серуенге шықтым»** Қуыршақпен немесе жұптасып ойнау Балалар кезекпен диалог құрастырады: – Сәлем, досым! Қалайсың? – Жүр, бірге ойнайық! – Жақсы, жүр! **Сұрақ-жауап арқылы бекіту:** – Достық деген не? – Досқа қандай жақсы сөздер айтамыз? – Досыңмен не істеген ұнайды? **Күтілетін нәтиже:** Балалар достық туралы түсінік алады. Достыққа байланысты жаңа сөздерді меңгереді. Сөйлем құрап, өз ойын айтады. Бір-біріне сыпайы сөйлеп, жылы қарым-қатынас орнатады	**Ойын шарты:** Тәрбиеші жағдаят оқиды: – Досыңның кітабын жыртып тастасаң – жақсы ма? (жоқ) – Қиындықта досыңа көмектессең – жақсы ма? (иә)		**Тапсырма: «Достық гүлі»** Әр бала гүл жапырағына «Мен тату баламын», «Мен досымды жақсы көремін» деген сөйлем жазады немесе айтып, гүлге жапсырады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар бірлік, достық туралы қарапайым түсінік алады. Тақырыпқа байланысты сөздерді меңгереді. Қарапайым сөйлемдер құрайды. Өзін және досын сипаттай алады. Топтабірлікпенәрекететеді	
Баламен жеке жұмыс: «Жақсы мен жаман» **Құндылық:** адалдық, бірлік **Мақсаты:** Сөйлеу	**Баламен жеке жұмыс: «Қандай баласың?»** **Құндылық:** мейірімділік, адалдық **Мақсаты:** Баланың өзін-өзі		**Баламен жеке жұмыс: «Достар рөлінде» (рөлдік ойын)** **Құндылық:** достық, татулық	

арқылы жақсы мен жаман мінез-құлықты салыстыру **Ойын шарты:** Балалар екі топқа бөлінеді: бірі – жақсы қасиет айтады, екіншісі – сол қасиетке қарама-қарсысын: – Мейірімді — қатігез – Адал — өтірікші	тануына көмектесу **Ойын шарты:** Балалар айнаға қарап сөйлем құрайды: – Мен – мейірімді баламын. – Мен – досымды ренжітпеймін.		**Мақсаты:** Қарым-қатынас мәдениетін қалыптастыру **Ойын шарты:** Балалар жұптасып, рөл ойнайды: – Сәлем, досым! – Қалың қалай? Жүр бірге ойнайық! – Сен өте көңілді доссың!	